

Geen verhaal als een ander

In wat volgt schetst cRZ-medewerker Ingrid Prüfer een aantal casussen van therapie met jongeren, waarin een abortus een rol speelde. Het zal onmiddellijk opvallen dat de verhalen heel divers zijn. Deze diversiteit vraagt om een begeleiding die aangepast is aan elke jonge vrouw afzonderlijk. Ingrid Prüfer putte daarvoor uit haar ervaring als stafmedewerker van het cRZ en zelfstandig gestalttherapeute.

Wendy¹

Wendy is 19 jaar oud en gaat nog naar school. Ze is actief in de jeugdbeweging en heeft veel vrienden en vriendinnen. Ze heeft of had ook een lief, Machiel. Die heeft het uitgemaakt. Moeder Mia maakt zich zorgen omdat ze de indruk heeft dat Wendy zich niet kan herpakken nadat het uitgeraakt is. Ze zoekt psychologische ondersteuning voor haar dochter. Verschillende gesprekken heeft Wendy het over haar problemen met het nieuwe lief van mama en over het gemis aan een vader die ze nooit als vader ervaren heeft omdat hij er nooit was. Machiel was er al vanaf haar 13de. Hij was er altijd. Steunde haar door dik en dun. En nu, nu was hij weg met Sylvie. In plaats van bij haar te zitten, zat hij nu altijd bij Sylvie. En dat terwijl ze toch zo een sterke band hadden. "Trouwens, die band kan nooit, wat er ook gebeurt, stuk gaan". De manier waarop Wendy dit zegt trekt de aandacht. "Wat is er zo speciaal aan die band dat die nooit stuk kan gaan?" Er volgt een stilte. "Wij zijn verbonden voor het leven". Na enige stiltes en doorvragen: "Wij zijn ouders... zouden ouders geweest kunnen zijn..." Er was een zwangerschap toen ze 15 was. Ze schrok erg, wilde zeker haar moeder die toen in een scheiding zat er niet mee belasten. Ze zag zichzelf niet in staat een kind op te voeden, ze wilde nog jong zijn, nog naar school kunnen gaan. Haar familie heeft ze gespaard. Machiel vertelde het wel aan zijn ouders. Na gesprekken met zijn familie kozen Wendy en Machiel voor een abortus. Machiel en Machiels moeder gingen mee naar het abortuscentrum. Achteraf voelde

¹ Omwille van de privacy werden de namen aangepast.

Prüfer, I. (2008). Geen verhaal als een ander. *Zijanzicht*, 8(1): 5.

Wendy zich opgelucht. "Ik was blij dat het voorbij was, dat ik mijn leven terug kon opnemen". Haar moeder heeft ze het verhaal nooit verteld. Ze kan zich ook niet voorstellen dat ze dat ooit zou doen." Mijn moeder heeft al genoeg verdriet gehad. Dat hoeft er niet nog bij. Ik heb dat trouwens al verwerkt want het was de beste keuze."

Wendy lijkt de abortus wel degelijk verwerkt te hebben maar toen het met Machiel ten einde was, speelde het ooit samen een kind op de wereld te kunnen hebben zetten, blijkbaar meer mee dan haar lief was.

Ann

Ann wordt door haar moeder bij het cRZ aangemeld omdat ze verwerkingsproblemen heeft na haar abortus. De moeder wil graag dat de dochter komt maar het zal nog bijna een jaar duren voor Ann zelf komt. Ann is 18 jaar en zit in het laatste jaar middelbaar onderwijs.

Ze heeft een abortus ondergaan op haar 15de. "We hadden nog maar paar keer seks gehad en ik stond er niet bij stil dat dat zo snel kan, zwanger worden." Toen Ann het aan haar vriend vertelde en hem ook zei dat ze zeker nog geen kind op de wereld wilde zetten, voelde haar vriend Tim zich opgelucht. "Ik vroeg hem wel of hij met me mee zou gaan". Tim werd echter steeds vaker onbereikbaar, nam geen telefoon op, kwam niet op afspraken. De dag van de abortus naderde en Ann droeg dit immens grote geheim alleen. "Het was precies alsof het allemaal niet echt was. Alsof ik mezelf daar zag gaan en functioneren. Ik voelde ook een heel grote afstand tussen mij en mijn vriendinnen. Het was alsof die afstand nooit meer zou verdwijnen. Dat ik nooit meer zorgeloos zou kunnen zijn." Thuis heeft ze het verhaal aan niemand verteld. Vader maakte zich grote zorgen om moeder bij wie baarmoederkanker was vastgesteld. Moeder Amélie moest een operatie ondergaan, zou nadien chemo en bestraling krijgen. "Ik kon met mijn verhaal nergens naartoe". Tim liet niets meer van zich horen. "De dag dat ik naar het abortuscentrum ging was ik heel alleen. Heel alleen....dat vergeet ik nooit. Dat gevoel wens ik niemand toe". Het is die diepe

Prüfer, I. (2008). Geen verhaal als een ander. *Zijaanzicht*, 8(1): 5.

eenzaamheid, dat sterk doorvoelde alleen op de wereld zijn, dat haar heel sterk is bijgebleven. "Zo eenzaam zou niemand ooit mogen zijn", is een uitspraak die ze vaak herhaalt.

Er zijn een paar sessies met Ann en Amélie samen. Er wordt veel gehuild en ze vertellen veel van de angsten die ze voor elkaar hebben doorstaan. Maar ze vinden elkaar ook in hun liefde en respect en huilen eveneens voor het kind dat niet gekomen is. "Ik had nu al grootmoeder kunnen zijn" zegt Amélie. Al vinden ze abortus de beste keuze "want ik zou nooit een Tim als vader voor mijn kind willen hebben. Als ik een kind op de wereld zet dan wil ik dat het een vader en een moeder heeft. Ik wil een goede start voor mijn kind".

Ann heeft het vooral over die grote eenzaamheid, alleen naar het abortuscentrum, het alleen zijn in het verwerken van wat ze meegemaakt heeft. Tijdens de begeleiding blijkt dat die diepe eenzaamheid voor haar veel te maken heeft met de ernst van het dilemma waarvoor ze zich gesteld voelde. Heel alleen deze beslissing nemen en ook de gevolgen ervan dragen was als in een afgrond duiken waar het einde niet in zicht is. Zolang ze er met niemand over praatte bleef ze met haar opgekropte gevoelens zitten. Pas toen ze er woorden aan kon geven, haar verhaal delen, kwam ze uit de isolatie en kon ze opnieuw 'verbinding aangaan'. In een later stadium besluit ze het te vertellen aan enkele vriendinnen die ze vertrouwt en ze maakt langzaam opnieuw contact met de wereld waarvan ze zich geïsoleerd voelde.

Kim

Kim is 22 jaar en heeft een dochtertje van een jaar. Ze woont samen met haar vriend Jimmy en voelt zich heel goed in haar rol van jonge moeder. Ze voelt zich rijp en ervaren. De overgang naar het moederschap is moeiteloos verlopen. In het verleden heeft Kim een abortus ondergaan. Daar denkt ze al lang niet meer aan. Het is alsof daar ergens ooit iets was maar ze duikt niet terug in wat dat was. Trouwens, ze was toen net 15 en niet de enige in haar klas. Ze waren met vijf meisjes die in het zelfde jaar zwanger werden. Allen kozen ze voor abortus. Op school wist verder niemand

Prüfer, I. (2008). Geen verhaal als een ander. *Zijaanzicht*, 8(1): 5.

daar iets van. Onderling hadden ze er wel over gepraat “maar toen het voorbij was, was het ook voorbij”. Hier lijkt de abortus een “fait divers”. Het feit dat het een gedeelde ervaring was van een klein groepje lijkt de abortus te legitimeren. Het is voorbij, verleden tijd en lijkt weinig invloed te hebben gehad op Kims levensloop.

Rosanne

Rosanne is 25, werkt als manager in een bedrijf en is sterk sociaal geëngageerd. Haar relatie met haar partner zit strop. Ze weet niet of ze met hem verder wil. Na een tijd blijkt dat Rosanne een groot verdriet met zich meedraagt. Toen ze 13 was werd ze zwanger na een verkrachting door een vriendje. Het was de eerste keer dat ze seks had. De beslissing voor abortus werd genomen in samenspraak met haar ouders. Ze weet nog goed dat zowel vader als moeder haar de ruimte lieten om te kiezen. Enerzijds wilde ze het kindje houden en anderzijds wist ze dat ze nog niet in staat was om zelf een kind op te voeden. Het hele gezin huilde samen dagenlang. Rosanne koos voor de abortus en zowel vader als moeder gingen mee. Ze weet nog dat ze tot het laatste ogenblik dacht de ze nog terug kon als ze wilde. Tegelijkertijd sprak ze tot het ongeboren kind en nam ze afscheid, vroeg om vergeving dat ze hem of haar daar niet kon laten groeien. Na de ingreep mocht over de abortus gepraat worden. Rosanne koos er na verloop van tijd voor om er niet meer op terug te komen. Wel werd ze vaak onaangenaam geraakt als er volgens haar veroordelend of lichtzinnig over abortus gepraat of geschreven werd. Ze voelde dan de behoefte iets te zeggen maar wilde zich ook niet bloot geven. “Het kind groeit precies met mij mee. Het is alsof ze steeds naast me loopt. Ik heb er vrede mee. Soms huil ik en lijk ik in mijn verdriet te verdrinken. Ik weet echter dat ik daar weer uitkom. Ik zal echter nooit zeker weten of dit de beste keuze was. Ik zal het ook nooit kunnen vergelijken. Die keuze van toen bepaalt wel mijn leven nu. Ik denk dat ik nooit eigen kinderen op de wereld zal zetten maar ik wil zeker voor kinderen in deze wereld zorgen.” De abortus wordt door Rosanne als zeer ingrijpend ervaren en ze weet dat deze haar levensloop sterk bepaalt. Na verloop van tijd begint ze er met meer mensen over te

Prüfer, I. (2008). Geen verhaal als een ander. *Zijaanzicht*, 8(1): 5.

praten. Dit helpt haar om zichzelf niet als 'slecht' te zien. Haar zelfbeeld is sterk bepaald door wat ze heeft ervaren.

Angel

Angel is 21 en moeder van 2 kinderen, Maarten en Marc. De kinderen hebben elk een andere vader. Ze houdt van haar kinderen en is nog steeds op zoek naar de grote liefde. Het leven valt haar soms heel zwaar. In het verleden zijn daar een paar duistere vlekken van verlies en verlatenheid. Eén van die vlekken is een abortus toen ze 16 was.

“Ik voelde mij de moordenaar van mijn eigen kind. Het was alsof ik iets deed wat eigenlijk helemaal niet kan. Niemand in mijn omgeving wees mij daarop en dat gaf iets heel dubbels. Het leek alsof iedereen wist dat dat eigenlijk niet kan, maar niemand iets zei.”

Alhoewel Angel het zwaar heeft met relaties en opvoeding van de kinderen is dit voor haar geen reden die de abortus legitimeert. “Wie weet hoe ik het ervan afgebracht zou hebben. Ik had niet zonder hulp gekund, dat weet ik zeker. Maar het voelt niet oké om ooit zoiets gedaan te hebben en het zal mij mijn hele leven bijblijven.”

Alhoewel Angels leven gekenmerkt wordt door multiproblematiek is het kind dat niet gekomen is een bijkomende zwaarte waar ze niet mee overweg kan, waar ze zich niet uit weet te redden. De abortus en de gevolgen van de abortus geven haar het idee dat er voor haar weinig hoop is. Er overkomt haar zoveel, ze lijkt zo weinig zelf te kunnen beslissen. Ze heeft zelf toegestemd met de abortus, maar dit meer om haar omgeving gerust te stellen, dan omdat ze dat zelf zo wilde. Zijzelf vond leven 'heilig'.

Ingrid Prüfer

stafmedewerker cRZ en zelfstandig therapeute